

පුස්තක

ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාල හා විශේෂ පුස්තකාලවල තොරතුරු තාක්ෂණය  
භාවිතය පිළිබඳ තුලනාත්මක අධ්‍යයනයක්

නිමල් හෙට්ටිආරච්චි

ප්‍රකාශන අංකය	266
වගී අංකය	

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ සමාජීය විද්‍යා පීඨයේ පුස්තකාල හා විද්‍යාපන විද්‍යාව පිළිබඳ සමාජීය විද්‍යාපති  
පර්යේෂණ උපාධිය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලදී.

## සාරාංශය

ශ්‍රී ලංකාවේ, විශ්වවිද්‍යාල හා විශේෂ පුස්තකාලවල තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතය තුළනාත්මකව අධ්‍යයනය කිරීම සහ තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතය කෙරෙහි බලපා ඇති සාධක හඳුනා ගැනීම මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණු විය. මෙම අධ්‍යයනයේ දී තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතය ප්‍රධාන කොටස් 5කට වෙන් කර දත්ත රැස් කරන ලදී. එනම්: පරිගණක භාවිතය, පුස්තකාල කාර්ය අරමුණු කර ගත් මෘදුකාංග භාවිතය, දත්ත පදනම් භාවිතය, පාලිකරණය හා අන්තර් ජාලය භාවිතය එම කොටස් පහයි. මෙම අධ්‍යයනය කිරීමේ දී සමීක්ෂණ යන පර්යේෂණ ක්‍රම වේදය භාවිත කෙරිණ. ශ්‍රී ලංකාවේ සියලු ම විශ්වවිද්‍යාලවල ප්‍රධාන පුස්තකාල හා පීඨ පුස්තකාල සහ විශේෂ පුස්තකාල සමීක්ෂණ සංගහනයට ඇතුළත් කෙරිණ. මෙම සංගහන සඳහා විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාල 34ක් ද, විශේෂ පුස්තකාල 38ක් ද සසම්භාවී ලෙස ද තෝරා ගෙන අධ්‍යයනයට ලක් කරනු ලැබීය. ප්‍රාථමික දත්ත ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රශ්නාවලියක් සහ සම්මුඛ සාකච්ඡා උපයෝගී කර ගැනීමට සිදු විය. විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාල 87.50%ක හා විශේෂ පුස්තකාල 66.67%ක තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතය ආරම්භ කර ඇති බව හඳුනා ගන්නා ලදී. මෙම පුස්තකාලවල පරිගණක භාවිතය පුළුල් ලෙස ව්‍යාප්ත වී ඇත්තේ සුවිකරණය සඳහා ය. ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාල හා විශේෂ පුස්තකාලවල වඩාත් පහසු මෘදුකාංග කට්ටලය සිඩ්එස්/ඇයිසීස් ය. විශ්වවිද්‍යාලය හා විශේෂ යන පුස්තකාලය වර්ග දෙකෙහි ම තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිත මට්ටමේ සැලකිය යුතු වෙනසක් නොමැති බව හඳුනා ගැනීමට හැකි විය. අවසාන වශයෙන් තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතයට බලපා ඇති ප්‍රධාන ගැටලු ලෙස හඳුනා ගත්තේ මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන උනන්දුව, ව්‍යාප්ත වූ පරිගණක ජාල රට තුළ නොමැති වීම, ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක වන පුහුණු වැඩ සටහන් ප්‍රමාණවත් නො වීම, පුස්තකාලවල ඇති සාම්ප්‍රදායික තනතුරුවල බලපෑම යනාදියයි. මෙම ගැටලු විසඳා ගැනීමෙන් පුස්තකාල කාර්ය හා සේවා දියුණු කර ගැනීමට අදාළ විසඳුම් යෝජනා ද ඉදිරිපත් කර ඇත.